"ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ӘДІЛЕТ МИНИСТРЛІГІНІҢ ТҮРКІСТАН ОБЛЫСЫНЫҢ ӘДІЛЕТ ДЕПАРТАМЕНТІ ШАРДАРА АУДАНЫНЫҢ ӘДІЛЕТ БАСҚАРМАСЫ" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ
2018 ж. «23» 07 жарғыға
(2013 ж. «26» 06
Бизнес-сәйкестендіру нөмірі
030340003763)
өнгізілген өзгертулер мен
толықтырулар тіркелді
Тіркеу № 455-1959-ЮЛ-ИЗМ

Шардара ауданы әкімдігінің
2018 жылғы «10 » шілдедегі
№388 қаулысына
1-қосымша

«Шардара ауданы әкімі аппараты» мемлекеттік мекемесі туралы ереже

1. Жалпы ережелер

1. «Шардара ауданы әкімі аппараты» мемлекеттік мекемесі Шардара ауданы әкімі мен әкімдігінің қызметін ақпараттық-талдау, ұйымдық-құқықтық және материалдық-техникалық қамтамасыз ету салаларында басшылықты жүзеге асыратын Қазақстан Республикасының мемлекеттік органы болып табылады.

2. «Шардара ауданы әкімі аппараты» мемлекеттік мекемесінің ведомстволары жоқ.

3. «Шардара ауданы әкімі аппараты» мемлекеттік мекемесі өз қызметін Қазақстан Республикасының Конституциясына және заңдарына, Қазақстан Республикасының Президенті мен Үкіметінің актілеріне, өзге де нормативтік құқықтық актілерге, сондай-ақ осы ережеге сәйкес жүзеге асырады.

4. « Шардара ауданы әкімі аппараты» мемлекеттік мекеме ұйымдық-құқықтық нысанындағы заңды тұлға болып табылады, мемлекеттік тілде өз атауы бар, мөрі мен мөртаңбалары, белгіленген үлгідегі бланкілері, сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес қазынашылық органдарында шоттары болады.

5. «Шардара ауданы әкімі аппараты» мемлекеттік мекемесі азаматтық-құқықтық қатынастарға өз атынан түседі.

6. «Шардара ауданы әкімі аппараты» мемлекеттік мекемесі егер заңнамаға сәйкес осыған уәкілеттік берілген болса, аудан әкімі және әкімдігі атынан азаматтық-құқықтық қатынастардың тарапы болуға құқығы бар.

7. «Шардара ауданы әкімі аппараты» мемлекеттік мекемесі өз құзыретінің мәселелері бойынша заңнамада белгіленген тәртіппен «Шардара ауданы әкімі аппараты» мемлекеттік мекемесі басшысының өкімдерімен және Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген өзге де актілермен ресімделетін шешімдер қабылдайды.

8. «Шардара ауданы әкімі аппараты» мемлекеттік мекемесінің құрылымы мен штат санының лимиті қолданыстағы заңнамаға сәйкес бекітіледі.

9. Заңды тұлғаның орналасқан жері: Түркістан облысы, Шардара ауданы, Шардара қаласы, Төле би көшесі 40 Б, пошталық индексі 161400.

10. Мемлекеттік органның толық атауы - «Шардара ауданы әкімі аппараты» мемлекеттік мекемесі.

11. Осы Ереже «Шардара ауданы әкімі аппараты» мемлекеттік мекемесінің құрылтай құжаты болып табылады.

12. «Шардара ауданы әкімі аппараты» мемлекеттік мекемесі қызметін қаржыландыру жергілікті бюджетінен жүзеге асырылады.

13. «Шардара ауданы әкімі аппараты» мемлекеттік мекемесі кәсіпкерлік субъектілерімен «Шардара ауданы әкімі аппараты» мемлекеттік мекемесінің функциялары болып табылатын міндеттерді орындау тұрғысында шарттық қатынастарға түсуге тиым салынады.

Егер «Шардара ауданы әкімі аппараты» мемлекеттік мекемесі заңнамалық актілермен кірістер әкелетін қызметті жүзеге асыру құқығы берілсе, онда осындай қызметтен алынған кірістер республикалық бюджеттің кірісіне жіберіледі.

2. Мемлекеттік органның миссиясы, негізгі міндеттері, функциялары, құқықтары мен міндеттері

14. Миссиясы:

«Шардара ауданы әкімі аппараты» мемлекеттік мекемесі Шардара ауданы әкімі мен әкімдігінің қызметін ақпараттық-талдау, ұйымдық-құқықтық және материалдық-техникалық қамтамасыз етуді, ауылдық округтер мен кент әкімдерінің, аудандық бюджеттен қаржыландырылатын атқарушы органдардың қызметін үйлестіруді жүзеге асырады.

15. Міндеттері:

1) аудан әкімі және әкімдігінің қызметін ұйымдастырушылық қамтамасыз ету;
2) аудан әкімі және әкімдігінің қызметін құқықтық қамтамасыз ету;
3) аудан әкімі және әкімдігінің қызметін материалдық-техникалық қамтамасыз ету.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ӘДІЛЕТ МИНИСТРЛІГІНІҢ ТҮРКІСТАН ОБЛЫСЫНЫҢ ӘДІЛЕТ ДЕПАРТАМЕНТІ ШАРДАРА АУДАНЫНЫҢ ӘДІЛЕТ БАСҚАРМАСЫ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ
ТЕКСЕРІЛДІ

16. Функциялары:

1) мемлекеттік органдармен, ұйымдармен және азаматтармен өзара қарым-қатынастарда тиісті әкімшілік-аумақтық бөліністің мүдделерін білдіреді;

2) облыс әкіміне орталық мемлекеттік органның аумақтық бөлімшесінің Қазақстан Республикасының Конституциясын, заңдарын, Президенті мен Үкіметі актілерін олардың орындауға қатысты белгіленген құзыреті туралы ұсыныс енгізеді;

3) тиісті адамдарды мемлекеттік наградалармен марапаттау, оларға құрметті және өзге де атақтар беру туралы облыс әкіміне ұсыныс енгізеді;

4) аудандық мәслихатқа «Ауданның құрметті азаматы» атағын беруге ұсыныс енгізеді;

5) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен лауазымды адамдарды қызметіне тағайындайды және қызметінен босатады;

6) азаматтардың құқықтары мен бостандықтарын қорғау жөнінде шаралар қабылдайды;

7) жергілікті өзін-өзі басқару органдарымен өзара іс-қимыл жасау;

8) тиісті жергілікті бюджеттен қаржыландырылатын атқарушы органды кәсіби емес медиаторлар тізілімін жүргізу үшін уәкілетті орган ретінде айқындайды;

9) мектепке дейінгі ұйымдарға, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім берудің жалпы білім беретін оқу бағдарламаларын іске асыратын мемлекеттік білім беру ұйымдарына (қылмыстық-атқару жүйесінің түзеу мекемелеріндегі білім беру ұйымдарын қоспағанда), әлеуметтік-мәдени сала мекемелеріне материалдық-техникалық қамтамасыз етуде қолдау көрсетеді және жәрдемдеседі;

10) салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдерді жинауға жәрдемдеседі;

11) Қазақстан Республикасының Үкіметі бекітетін жергілікті мемлекеттік басқарудың базалық құрылымдары негізінде қалыптастырылған әкімшілік-аумақтық бірлікті басқару схемаларын тиісті мәслихаттардың бекітуіне енгізеді;

12) ведомствоаралық сипаттағы мәселелер жөніндегі консультациялық-кеңесші органдардың дербес құрамын мәслихаттың бекітуіне ұсынады;

13) өз құзыреті шегінде әскери міндеттілік және әскери қызмет, жұмылдыру дайындығы мен жұмылдыру мәселелері жөніндегі, азаматтық қорғау, сондай-ақ азаматтық хал актілерін тіркеу саласындағы Қазақстан Республикасы заңнамасының орындалуын ұйымдастырады және қамтамасыз етеді;

14) өздерінің құзыретіне кіретін мәселелер бойынша, оның ішінде жергілікті өзін-өзі басқарудың қалыптасуы мен дамуы үшін құқықтық, ұйымдастырушылық жағдайлар жасау жөнінде төмен тұрған әкімдердің жұмысын үйлестіреді;

15) төмен тұрған әкімдердің қызметіне бақылауды жүзеге асырады.

16) аудан бюджетінің атқарылуын қамтамасыз етеді;

17) аудан бюджетінің атқарылуы туралы жылдық есепті тиісті мәслихатқа және облыстың тексеру комиссиясына табыс етеді;

18) ауданның тиісті қаржы жылына арналған бюджеті туралы аудан мәслихатының шешімін іске асыру туралы қаулы қабылдайды;

19) ауданның бюджеттік комиссиясын құрады, ол туралы ережені бекітеді және оның құрамын айқындайды;

Жеке кәсіпкерлік субъектілерінің мүдделерін қозғайтын мәселелер қаралған жағдайда, бюджеттік комиссиялардың жұмысына Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасының өкілдері тартылады;

20) Қазақстан Республикасының бюджет заңнамасында көзделген жағдайларда ауданның тиісті қаржы жылының бірінші тоқсанына арналған облыстық қаржы жоспарын бекітеді;

21) ауданды дамыту бағдарламасын әзірлейді және мәслихаттың бекітуіне ұсынады, оның орындалуын қамтамасыз етеді;

22) энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру саласындағы іс-шараларды тиісті ауданның даму бағдарламасына енгізуді қамтамасыз етеді, сондай-ақ энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру саласында ақпараттық қызметті жүзеге асырады;

23) энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру саласында мемлекеттік саясатты жүргізуді қамтамасыз етеді;

24) заң актілеріне сәйкес аудандық коммуналдық меншікті басқарады, оны қорғау жөніндегі шараларды жүзеге асырады;

25) қала, ауылдық округ әкімінің басқаруына берілетін аудандық коммуналдық меншіктің тізбесін айқындайды;

26) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен азаматтық хал актілерін тіркеуді жүзеге асырады және тіркеу туралы мәліметтерді Жеке тұлғалар туралы мемлекеттік дерекқорға енгізеді;

"ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ӘДІЛЕТ МИНИСТРЛІГІНІҢ ТУРКІСТАН ОБЛЫСЫ ӘДІЛЕТ ДЕПАРТАМЕНТІНІҢ ШАРДАРА АУДАНЫНЫҢ ӘДІЛЕТ БАСҚАРМАСЫ"
ТЕКСЕРІЛДІ

27) азаматтар мен ұйымдардың Қазақстан Республикасы Конституциясының, заңдарының, Қазақстан Республикасының Президенті мен Үкімет актілерінің, орталық және жергілікті мемлекеттік органдардың нормативтік құқықтық актілерінің нормаларын орындауына жәрдемдеседі;

28) ауданның аумағында кәсіпкерлік қызмет пен инвестициялық ахуалды дамыту үшін жағдай жасайды;

29) аграрлық сектордың ұтымды және тиімді жұмыс істеуін қамтамасыз етеді;

30) осы ауданның аумағындағы қала мен ауылдар құрылысын салудың бас жоспарларын әзірлейді және оларды аудандық мәслихаттың бекітуіне ұсынады, аудандық коммуналдық меншік объектілері мен әлеуметтік-мәдени мақсаттағы объектілер салу, реконструкциялау және жөндеу бойынша тапсырысшы болады, кентішілік және ауданішілік коммуналдық желілер мен құрылыстарды салуға рұқсат береді;

31) ауданның су құбырларын, тазарту құрылыстарын, жылу мен электр желілерін және басқа да көліктік және инженерлік инфрақұрылымдар объектілерінің құрылысын салуды және пайдалануды ұйымдастырады;

32) әскери тіркелу мен әскери қызметке шақыру жөніндегі, сондай-ақ азаматтық қорғаныс мәселелері жөніндегі іс-шаралардың ұйымдастырылуын қамтамасыз етеді;

33) Қазақстан Республикасының көлік саласындағы заңнамасына сәйкес жолаушылар тасымалын ұйымдастырады;

34) Қазақстан Республикасының жер заңнамасына сәйкес жер қатынастарын реттеуді жүзеге асырады;

35) аудандық маңызы бар жолдарды салуды, пайдалануды және күтіп ұстауды ұйымдастырады;

36) коммуналдық тұрғын үй қорының тұрғын үйін салуын және оны бөлуін ұйымдастырады;

37) коммуналдық тұрғын үй қорының сақталуын ұйымдастырады;

38) тұрғын үй қорына түгендеу жүргізеді;

39) мемлекет қажеттіліктері үшін жер учаскелерін алып қоюды, оның ішінде сатып алу арқылы алып қоюды жүзеге асырады;

40) республиканың сейсмикалық қауіпті аймақтарында орналасқан тұрғын үй-жайлардың сейсмикалық беріктігін орнықтыруға бағытталған іс-шараларды өткізеді;

41) авариялық үй-жайларды бұзуды ұйымдастырады;

42) Қазақстан Республикасының заң актілеріне сәйкес азаматтардың жекелеген санаттарын тұрғын үймен қамтамасыз етеді;

43) Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде көзделген шарттармен және Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындайтын тәртіппен тұрғын үйлерді коммуналдық тұрғын үй қорынан азаматтардың меншігіне беруді жүзеге асырады;

44) халықты әлеуметтік қорғау, ана мен баланы қорғау мәселелерін шешеді, халықтың әлеуметтік жағынан дәрменсіз топтарына атаулы көмек көрсетеді, оларға қайырымдылық көмек көрсетуді үйлестіреді және ауылдық денсаулық сақтау ұйымдарын кадрлармен қамтамасыз етуге жәрдемдеседі;

45) қылмыстық жазасын өтеген адамдарды әлеуметтік бейімдеу мен оңалтуды ұйымдастыруды және жүзеге асыруды қамтамасыз етеді;

46) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес қылмыстық-атқару инспекциясы пробация қызметінің есебінде тұрған сотталған адамдарға әлеуметтік-құқықтық көмек көрсету саласындағы өзге де өкілеттіктерді атқарады;

47) аудан аумағындағы экологиялық, тарихи, мәдени немесе ғылыми құндылығы бар табиғат объектілерін және өзге де объектілерді табиғаттың, тарих пен мәдениеттің қорғалатын ескерткіштері деп жариялау туралы ұсыныс енгізеді;

48) қоғамдық орындарды абаттандыру және сыртқы безендіру мәселелерін шешеді;

49) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жеке кәсіпкерлік субъектілерінің мүдделерін қозғайтын мәселелер бойынша Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасының өкілдерін тарта отырып, ведомствоаралық сипаттағы мәселелер бойынша консультациялық-кеңесші органдар құрады;

50) Қазақстан Республикасының ақпараттандыру туралы заңнамасына сәйкес өз құзыреті шегінде ақпараттық жүйелерді пайдалана отырып, электрондық қызметтер көрсетеді;

51) тиісті аумақта ветеринариялық іс-шаралар жүргізуді, мал шаруашылығында пайдаланылатын арнаулы көмбелер (көміндiлер) салуды және ұстауды ұйымдастырады, сондай-ақ ауру малдарды санитарлық союды ұйымдастыруды жүзеге асырады;

52) азаматтардың тегін бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім алу құқығының іске асырылуын жүзеге асырады;

53) Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген тәртіппен мемлекеттік мекемелерді және мемлекеттік кәсіпорындарды құрады, облыстық атқарушы орган белгілеген лимиттер және Қазақстан Республикасының Үкіметі белгілеген нормативтер шегінде аудандық бюджеттен қаржыландырылатын атқарушы органдардың штат санының лимитін белгілейді;

"ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ӘДІЛЕТ МИНИСТРЛІГІНІҢ ТҮРКІСТАН ОБЛЫСЫНЫҢ ӘДІЛЕТ ДЕПАРТАМЕНТІ" ШАРДАРА АУДАНЫНЫҢ ӘДІЛЕТ БАСҚАРМАСЫ
ТЕКСЕРІЛДІ

54) салық төлеушіні тіркеу есебіне алу орны бойынша мемлекеттік кіріс органының аудандық бюджетке толық көлемде түсетін салықтарды төлеу жөніндегі салықтық міндеттемелерді орындау мерзімдерін өзгерту туралы шешімдерін келіседі;

55) Қазақстан Республикасының рұқсаттар және хабарламалар туралы заңнамасында белгіленген жағдайларда және тәртіппен лицензиялауды жүзеге асырады;

56) терроризмге қарсы комиссиялар арқылы ауданның, облыстық маңызы бар қаланың аумағында терроризм профилактикасы, сондай-ақ терроризм салдарларын барынша азайту және (немесе) жою жөніндегі қызметті ұйымдастырады;

57) әлеуметтік сипаттағы төтенше жағдайлардың профилактикасына, сондай-ақ аудан аумағында олардың зардаптарын барынша азайтуға және (немесе) жоюға қатысады;

58) Қазақстан Республикасының Үкіметі бекітетін үлгілік қағидалар негізінде әлеуметтік көмек көрсету, оның мөлшерлерін белгілеу және мұқтаж азаматтардың жекелеген санаттарының тізбесін айқындау қағидаларын әзірлейді;

59) дене шынықтыруды және спортты дамыту жөніндегі жұмыстарды ұйымдастырады;

60) «Тұрмыстық зорлық-зомбылық профилактикасы туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес көмек көрсету жөніндегі ұйымдарды құрады;

61) әлеуметтік шиеленіске және еңбек жанжалдарының туындау тәуекелдеріне мониторингті жүзеге асырады;

62) жеке адамдардың тұрғылықты жері бойынша және олардың көпшілік демалатын орындарда спортпен шұғылдануы үшін инфрақұрылым жасайды;

63) «Дене шынықтыру және спорт туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес Олимпиада, Паралимпиада және Сурдлимпиада ойындарының чемпиондары мен жүлдегерлерін тұрғын үймен қамтамасыз етеді;

64) Қазақстан Республикасының заңнамасымен жүктелетін өзге де өкілеттіктерді жүзеге асырады.

17. Құқықтары мен міндеттері:

1) мемлекеттік органдардан қажетті ақпаратты сұратуға және алуға, сондай-ақ өз құзыры шегінде оларға орындалуы міндетті тапсырмалар беруге;

2) Қазақстан Республикасы Президентінің, Қазақстан Республикасы Үкіметінің актілері мен тапсырмаларының, облыс және аудан әкімдігі қаулыларының, облыс және аудан әкімі шешімдері мен өкімдерінің, облыс, аудан әкімі және оның орынбасарлары тапсырмаларының орындалуына талдау жүргізуге, анықталған заң бұзушылықтарды, оларды орындамау себептері мен жағдайларын жою жөнінен шаралар қабылдауға;

3) заңнамада белгіленген тәртіппен мемлекеттік органдардың билігіндегі ақпараттық деректер жиынтығын пайдалануға;

4) заңнамада белгіленген тәртіппен мемлекеттік көлік құралдарын, байланыс және коммуникациялар жүйелерін пайдалануға;

5) заңнамада белгіленген тәртіппен аудан әкімдігі мен әкімі қарайтын мәселелерді дайындауға және шешуге қатысуға аппараттың, аудандық бюджеттен қаржыландырылатын атқарушы органдардың қызметкерлерін, кәсіпорындар мен ұйымдардың өкілдерін тартуға.

3. Мемлекеттік органның қызметін ұйымдастыру

18. «Шардара ауданы әкімі аппараты» мемлекеттік мекемесіне басшылықты «Шардара ауданы әкімі аппараты» мемлекеттік мекемесіне жүктелген міндеттердің орындалуына және оның функцияларын жүзеге асыруға дербес жауапты болатын бірінші басшы жүзеге асырады.

19. «Шардара ауданы әкімі аппараты» мемлекеттік мекемесінің басшысы Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес қызметке тағайындалады және қызметтен босатылады.

20. «Шардара ауданы әкімі аппараты» мемлекеттік мекемесінің бірінші басшысының Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес қызметке тағайындалатын және босатылатын орынбасарлары болады.

21. «Шардара ауданы әкімі аппараты» мемлекеттік мекемесінің бірінші басшысының өкілеттігі:

1) «Шардара ауданы әкімі аппараты» мемлекеттік мекемесінің жұмысын ұйымдастырады және оған басшылық жасайды, «Шардара ауданы әкімі аппараты» мемлекеттік мекемесіне жүктелген міндеттердің орындалуына және оның өз функцияларын жүзеге асыруына жауапты болады;

2) дара басшылық ету принциптерінде іс-қимыл жасайды және Қазақстан Республикасының заңнамасымен және осы Ережемен белгіленген өз құзыретіне сәйкес «Шардара ауданы әкімі аппараты» мемлекеттік мекемесі қызметінің мәселелерін дербес шешеді;

3) «Шардара ауданы әкімі аппараты» мемлекеттік мекемесі атынан сенімхатсыз іс-қимыл жасайды;

4) барлық органдар мен ұйымдарда «Шардара ауданы әкімі аппараты» мемлекеттік мекемесінің мүдделерін білдіреді;

"ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ӘДІЛЕТ МИНИСТРЛІГІНІҢ ТҮРКІСТАН ОБЛЫСЫНЫҢ ӘДІЛЕТ ДЕПАРТАМЕНТІ ШАРДАРА АУДАНЫНЫҢ ӘДІЛЕТ БАСҚАРМАСЫ" ШАРУАШЫЛЫҚ ЖҮРГІЗУ ҚҰҚЫҒЫНДАҒЫ МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ
ТЕКСЕРІЛДІ

5) заңнамамен белгіленген жағдайлар мен шектерде «Шардара ауданы әкімі аппараты» мемлекеттік мекемесінің мүлкіне билік етеді;

6) бұйрықтар шығарады және «Шардара ауданы әкімі аппараты» мемлекеттік мекемесі қызметкерлерінің орындаулары үшін міндетті нұсқаулар береді;

7) «Шардара ауданы әкімі аппараты» мемлекеттік мекемесі туралы Ереженің және штат құрылымының жобаларын бекітеді;

8) «Шардара ауданы әкімі аппараты» мемлекеттік мекемесі құрылымдық бөлімшелері туралы ережелерді, бекітеді;

9) Қазақстан Республикасы Президентінің, Қазақстан Республикасы Үкіметінің актілерін, Қазақстан Республикасы Президенті Әкімшілігі мен Қазақстан Республикасы Премьер-Министрі Кеңсесінің тапсырмаларын, облыс және аудан әкімдігі қаулыларын және облыс, аудан әкімі шешімдері мен өкімдерін орындау жөнінен «Шардара ауданы әкімі аппараты» мемлекеттік мекемесі құрылымдық бөлімшелерінің жұмысын үйлестіреді;

10) «Шардара ауданы әкімі аппараты» мемлекеттік мекемесінің мемлекеттік әкімшілік қызметкерлерін Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен тағайындау, босату, демалыс беру, іссапарға шығару, сыйақы беру, тәртіптік жаза қолдану жөнінде бұйрықтар шығарады;

11) өз құзыреті шегінде қызметтік құжаттамаға қол қояды;

12) заңнамамен және осы Ережемен жүктелген өзге де функцияларды жүзеге асырады.

«Шардара ауданы әкімі аппараты» мемлекеттік мекемесінің бірінші басшысы болмаған кезеңде оның өкілеттіктерінің қолданыстағы заңнамаға сәйкес оны алмастыратын тұлға орындайды.

22. Бірінші басшы өз орынбасарларының өкілеттіктерін қолданыстағы заңнамаға сәйкес белгілейді.

23. «Шардара ауданы әкімі аппараты» мемлекеттік мекемесінің аппаратын Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес қызметке тағайындалатын және қызметтен босатылатын аппарат басшысы басқарады. Аппарат басшысының өкілеттігі:

1) аппарат жұмысына басшылық етеді;

2) аппараттың құрылымдық бөлімшелерінің жұмысын ұйымдастырады және бағыттайды, олардың өзара іс-қимылын үйлестіреді;

3) мемлекеттік әкімшілік қызметші болып табылмайтын қызметкерлерді еңбек шарттары бойынша жұмысқа қабылдайды және жұмыстан босатады, іс сапарға жібереді, тәртіптік жаза қолдану және көтермелеу жөнінде бұйрықтар шығарады;

4) аудан әкімінің орынбасарларын қоспағанда, аппараттағы мемлекеттік әкімшілік қызметкердің қызметтік нұсқаулықтарын бекітеді;

5) аудан әкіміне аппараттың келешектегі жоспары және ағымды жұмысын ұйымдастыру жөнінде ұсыныстар енгізеді;

6) аудан әкіміне аппарат қызметкерлерін көтермелеу және оларға тәртіптік жазалау шараларын қолдану туралы ұсыныс енгізеді;

7) аппараттың шығыстар сметасын бекітеді, бюджетпен қарастырылған қаржы құралдарын басқарады;

8) банктік шоттар ашады;

9) шарттар жасасады;

10) аудан әкімімен жүктелген басқа да өкілеттерді жүзеге асырады.

4. Мемлекеттік органның мүлкі

24. «Шардара ауданы әкімі аппараты» мемлекеттік мекемесі заңнамада көзделген жағдайларда жедел басқару құқығында оқшауланған мүлкі болуы мүмкін.

«Шардара ауданы әкімі аппараты» мемлекеттік мекемесінің мүлкі оған меншік иесі берген мүлік, сондай-ақ өз қызметі нәтижесінде сатып алынған мүлік (ақшалай кірістерді қоса алғанда) және Қазақстан Республикасының заңнамасында тыйым салынбаған өзге де көздер есебінен қалыптастырылады.

25. «Шардара ауданы әкімі аппараты» мемлекеттік мекемесіне бекітілген мүлік аудандық коммуналдық меншікке жатады.

26. Егер заңнамада өзгеше көзделмесе, «Шардара ауданы әкімі аппараты» мемлекеттік мекемесі өзіне бекітілген мүлікті және қаржыландыру жоспары бойынша өзіне бөлінген қаражат есебінен сатып алынған мүлікті өз бетімен иеліктен шығаруға немесе оған өзгедей тәсілмен билік етуге құқығы жоқ.

5. Мемлекеттік органды қайта ұйымдастыру және тарату

27. «Шардара ауданы әкімі аппараты» мемлекеттік мекемесін қайта ұйымдастыру және тарату Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жүзеге асырылады.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ӘДІЛЕТ МИНИСТРЛІГІНІҢ
ТҮРКІСТАН ОБЛЫСЫНЫҢ ӘДІЛЕТ ДЕПАРТАМЕНТІ
ШАРДАРА АУДАНЫНЫҢ ӘДІЛЕТ БАСҚАРМАСЫ
РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ
ТЕКСЕРІЛДІ

Приложение-1
к постановлению акимата
Шардаринского района от
«10 » июля 2018 года №388

Положение о государственном учреждении «Аппарат акима Шардаринского района»

1. Общие положения

1. Государственное учреждение «Аппарат акима Шардаринского района» является государственным органом Республики Казахстан, осуществляющим руководство в сферах информационно-аналитического, организационно-правового и материально-технического обеспечения деятельности акимата и акима Шардаринского района.

2. Государственное учреждение «Аппарат акима Шардаринского района» не имеет ведомств.

3. Государственное учреждение «Аппарат акима Шардаринского района» осуществляет свою деятельность в соответствии с Конституцией и законами Республики Казахстан, иными нормативными правовыми актами, а также настоящим Положением.

4. Государственное учреждение «Аппарат акима Шардаринского района» является юридическим лицом в организационно-правовой форме государственного учреждения, имеет печати и штампы со своим наименованием на государственном языке, бланки установленного образца, в соответствии с законодательством Республики Казахстан счета в органах казначейства.

5. Государственное учреждение «Аппарат акима Шардаринского района» вступает в гражданско-правовые отношения от собственного имени.

6. Государственное учреждение «Аппарат акима Шардаринского района» имеет право выступать стороной гражданско-правовых отношений от имени акима и акимата района, если он уполномочен на это в соответствии с законодательством.

7. Государственное учреждение «Аппарат акима Шардаринского района» по вопросам своей компетенции в установленном законодательством порядке принимает решения, оформляемые распоряжениями руководителя «Аппарат акима Шардаринского района» и другими актами, предусмотренными законодательством.

8. Структура и лимит штатной численности государственого учреждения «Аппарат акима Шардаринского района» утверждаются в соответствии с действующим законодательством.

9. Местонахождение юридического лица: Туркестанкая область, Шардаринский район, город Шардара, улица Толе би 40 Б, почтовый индекс 161400.

10. Полное наименование государственного органа-государственное учреждение «Аппарат акима Шардаринского района».

11. Настоящее Положение является учредительным документом государственного учреждения «Аппарат акима Шардаринского района».

12. Финансирование деятельности государственного учреждения «Аппарат акима Шардаринского района» осуществляется из местного бюджета.

13. Государственному учреждению «Аппарат акима Шардаринского района» запрещается вступать в договорные отношения с субъектами предпринимательства на предмет выполнения обязанностей, являющихся функциями государственного учреждения «Аппарат акима Шардаринского района».

Если государственному учреждению «Аппарат акима Шардаринского района» законодательными актами предоставлено право осуществлять приносящую доходы деятельность, то доходы, полученные от такой деятельности, направляются в республиканский бюджет.

2. Миссия, основные задачи, функции, права и обязанности государственного органа

14. Миссия:

Государственное учреждение «Аппарат акима Шардаринского района» осуществляет информационно-аналитическое, организационно-правовое и материально-техническое обеспечение деятельности акима и акимата Созакского района, координацию деятельности акиматов, акимов сельских округов и поселков, исполнительных органов, финансируемых из районного бюджета.

15. Задачи:

1) организационное обеспечение деятельности акима и акимата района;

2) правовое обеспечение деятельности акима и акимата района;

3) материально-техническое обеспечение деятельности акима и акимата района.

16. Функции:

1) представляет интересы соответствующей административно-территориальной единицы во взаимоотношениях с государственными органами, организациями и гражданами;

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ӘДІЛЕТ МИНИСТРЛІГІНІҢ
ТҮРКІСТАН ОБЛЫСЫНЫҢ ӘДІЛЕТ ДЕПАРТАМЕНТІ
ШАРДАРА АУДАНЫНЫҢ ӘДІЛЕТ БАСҚАРМАСЫ
РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ
ТЕКСЕРІЛДІ

2) вправе вносить акиму области представление о деятельности территориального подразделения центрального государственного органа в части исполнения им Конституции, законов, актов Президента и Правительства Республики Казахстан;

3) вносит представление акиму области о награждении государственными наградами, присвоении почетных и иных званий соответствующим лицам;

4) вносит в районный маслихат представление на присвоение звания «Почетный гражданин района»;

5) назначает на должность и освобождает от должности следующих должностных лиц в установленном законодательством Республики Казахстан;

6) принимает меры по защите прав и свобод граждан;

7) взаимодействует с органами местного самоуправления;

8) определяет исполнительный орган, финансируемый из соответствующего местного бюджета, в качестве уполномоченного органа для ведения реестра непрофессиональных медиаторов;

9) поддерживает и оказывает содействие в материально-техническом обеспечении дошкольных организаций, государственных организаций образования, реализующих общеобразовательные учебные программы начального, основного среднего и общего среднего образования (за исключением организаций образования в исправительных учреждениях уголовно-исполнительной системы), учреждений социально-культурной сферы;

10) содействует сбору налогов и других обязательных платежей в бюджет;

11) вносит на утверждение соответствующих маслихатов схемы управления административно-территориальной единицей, сформированные на основе базовых структур местного государственного управления, утверждаемых Правительством Республики Казахстан;

12) представляет персональные составы консультативно-совещательных органов по вопросам межведомственного характера на утверждение в маслихат;

13) в пределах своей компетенции организует и обеспечивает исполнение законодательства Республики Казахстан по вопросам о воинской обязанности и воинской службы, мобилизационной подготовки и мобилизации, в сфере гражданской защиты, а также регистрации актов гражданского состояния;

14) координирует работу нижестоящих акимов по вопросам, входящим в их компетенцию, в том числе по созданию правовых, организационных условий для становления и развития местного самоуправления;

15) осуществляет контроль за деятельностью нижестоящих акимов.

16) обеспечивает исполнение бюджета района;

17) представляет в соответствующий маслихат и ревизионную комиссию области годовой отчет об исполнении бюджета района;

18) принимает постановление о реализации решения маслихата района о бюджете района на соответствующий финансовый год;

19) образует бюджетную комиссию района, утверждает положение о ней и определяет ее состав.

В случае рассмотрения вопросов, затрагивающих интересы субъектов частного предпринимательства, к работе бюджетных комиссий привлекаются представители Национальной палаты предпринимателей Республики Казахстан в соответствии с законодательством Республики Казахстан;

20) утверждает областной финансовый план района на первый квартал соответствующего финансового года в случаях, предусмотренных бюджетным законодательством Республики Казахстан;

21) разрабатывает и представляет на утверждение маслихата программу развития района, обеспечивает ее исполнение;

22) обеспечивает включение мероприятий по энергосбережению и повышению энергоэффективности в программу развития соответствующего района а также осуществляет информационную деятельность в области энергосбережения и повышения энергоэффективности;

23) обеспечивает проведение государственной политики в области энергосбережения и повышения энергоэффективности;

24) управляет районной коммунальной собственностью в соответствии с законодательными актами, осуществляет меры по ее защите;

25) определяет перечень районной коммунальной собственности, передаваемой в управление акиму поселка, сельского округа;

26) осуществляет регистрацию актов гражданского состояния и вносит сведения о регистрации в Государственную базу данных о физических лицах в порядке, установленном законодательством Республики Казахстан;

27) содействует исполнению гражданами и организациями норм Конституции Республики Казахстан, законов, актов Президента и Правительства Республики Казахстан, нормативных правовых актов центральных и местных государственных органов;

"ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ӘДІЛЕТ МИНИСТРЛІГІНІҢ ТҮРКІСТАН ОБЛЫСЫНЫҢ ӘДІЛЕТ ДЕПАРТАМЕНТІ ШАРДАРА АУДАНЫНЫҢ ӘДІЛЕТ БАСҚАРМАСЫ"
ТЕКСЕРІЛДІ

28) создает условия для развития предпринимательской деятельности и инвестиционного климата на территории района;

29) обеспечивает рациональное и эффективное функционирование аграрного сектора;

30) разрабатывает генеральные планы застройки поселков и сел, находящихся на территории данного района, и представляет их на утверждение в районный маслихат, выступает заказчиком по строительству, реконструкции и ремонту объектов районной коммунальной собственности и объектов социально-культурного назначения, дает разрешение на строительство внутрипоселковых и внутрирайонных коммунальных сетей и сооружений;

31) организует строительство и эксплуатацию водопроводов, очистных сооружений, тепловых и электрических сетей и других объектов транспортной и инженерной инфраструктуры района;

32) обеспечивает организацию мероприятий по воинской приписке и призыву на воинскую службу, а также по вопросам гражданской обороны;

33) организует перевозки пассажиров в соответствии с законодательством Республики Казахстан в сфере транспорта;

34) осуществляет регулирование земельных отношений в соответствии с земельным законодательством Республики Казахстан;

35) организует строительство, эксплуатацию и содержание дорог районного значения;

36) организует строительство жилья коммунального жилищного фонда и его распределение;

37) организует сохранение коммунального жилищного фонда;

38) проводит инвентаризацию жилищного фонда;

39) осуществляет изъятие, в том числе путем выкупа, земельных участков для государственных надобностей;

40) проводит мероприятия, направленные на поддержание сейсмоустойчивости жилых зданий, расположенных в сейсмоопасных регионах республики;

41) организует снос аварийного жилья;

42) обеспечивает жильем отдельные категории граждан в соответствии с законодательными актами Республики Казахстан;

43) осуществляет передачу в собственность граждан жилищ из коммунального жилищного фонда на условиях, предусмотренных законодательными актами Республики Казахстан, и в порядке, определяемом Правительством Республики Казахстан;

44) решает вопросы социальной защиты населения, охраны материнства и детства, оказывает адресную помощь социально уязвимым слоям населения, координирует оказание им благотворительной помощи и содействует кадровому обеспечению сельских организаций здравоохранения;

45) обеспечивает организацию и осуществление социальной адаптации и реабилитации лиц, отбывших уголовные наказания;

46) исполняют иные полномочия в сфере оказания социально-правовой помощи осужденным, состоящим на учете службы пробации в соответствии с законодательством Республики Казахстан;

47) вносит предложения об объявлении охраняемыми памятниками природы, истории и культуры находящиеся на территории района природные и иные объекты, представляющие экологическую, историческую, культурную или научную ценность;

48) решает вопросы благоустройства и внешнего оформления общественных мест;

49) образует консультативно-совещательные органы по вопросам межведомственного характера с привлечением представителей Национальной палаты предпринимателей Республики Казахстан по вопросам, затрагивающим интересы субъектов частного предпринимательства, согласно законодательству Республики Казахстан;

50) в пределах своей компетенции оказывает электронные услуги с применением информационных систем в соответствии с законодательством Республики Казахстан об информатизации;

51) организует проведение ветеринарных мероприятий на соответствующей территории, строительство и содержание специальных хранилищ (могильников), используемых в животноводстве, а также осуществляет организацию санитарного убоя больных животных;

52) осуществляет реализацию гражданами права на бесплатное начальное, основное среднее и общее среднее образование;

53) создает в порядке, установленном законодательством Республики Казахстан, государственные учреждения и государственные предприятия, устанавливает лимит штатной численности исполнительных органов, финансируемых из районного бюджета в пределах лимита штатной численности, доведенного областным исполнительным органом и нормативов, установленных Правительством Республики Казахстан;

54) согласовывает решения органа государственных доходов по месту регистрационного учета налогоплательщика об изменении сроков исполнения налогового обязательства по уплате налогов, поступающих в полном объеме в районный бюджет;

"ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ӘДІЛЕТ МИНИСТРЛІГІНІҢ ТҮРКІСТАН ОБЛЫСЫНЫҢ ӘДІЛЕТ ДЕПАРТАМЕНТІ ШАРДАРА АУДАНЫНЫҢ ӘДІЛЕТ БАСҚАРМАСЫ" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ
ТЕКСЕРІЛДІ

55) осуществляет лицензирование в случаях и порядке, установленных законодательством Республики Казахстан о разрешениях и уведомлениях;

56) организует деятельность по профилактике терроризма, а также минимизации и (или) ликвидации последствий терроризма на территории района, города областного значения через антитеррористические комиссии;

57) участвует в профилактике чрезвычайных ситуаций социального характера, а также минимизации и (или) ликвидации их последствий на территории района;

58) разрабатывает правила оказания социальной помощи, установления размеров и определения перечня отдельных категорий нуждающихся граждан на основе типовых правил, утверждаемых Правительством Республики Казахстан.

59) организует работу по развитию физической культуры и спорта;

60) создает организации по оказанию помощи в соответствии с Законом Республики Казахстан «О профилактике бытового насилия»;

61) осуществляет мониторинг социальной напряженности и рисков возникновения трудовых конфликтов;

62) создает инфраструктуру для занятий спортом физических лиц по месту жительства и в местах их массового отдыха;

63) обеспечивает жилищем чемпионов и призеров Олимпийских, Паралимпийских и Сурдлимпийских игр в соответствии с Законом Республики Казахстан «О физической культуре и спорте».

64) осуществляет иные полномочия, возлагаемые законодательством Республики Казахстан.

17. Права и обязанности:

1) запрашивать и получать от государственных органов необходимую информацию, а также давать, в пределах своей компетенции, им обязательные к исполнению поручения;

2) проводить анализ исполнения актов и поручений Президента Республики Казахстан, Правительства Республики Казахстан, постановлений акимата района и области, решений, распоряжений и поручений акима района и области, его заместителей, принимать меры по устранению выявленных нарушений законодательства, причины и условия их неисполнения;

3) в установленном законодательством порядке пользоваться информационными банками данных, имеющихся в распоряжении государственных органов;

4) в установленном законодательством порядке использовать государственные транспортные средства, системы связи и коммуникаций;

5) в установленном законодательством порядке привлекать работников аппарата, исполнительных органов, финансируемых из районного бюджета, представителей предприятий и организаций к участию в подготовке и решению вопросов, рассматриваемых акиматом и акимом района.

3. Режим работы в государственном учреждении

18. Руководство государственным учреждением «Аппарат акима Шардаринского района» осуществляется первым руководителем, который несет персональную ответственность за выполнение возложенных на государственное учреждение «Аппарат акима Шардаринского района» задач и осуществление им своих функций.

19. Первый руководитель государственного учреждения «Аппарат акима Шардаринского района» назначается на должность и освобождается от должности в соответствии с действующим законодательством Республики Казахстан.

20. Первый руководитель государственного учреждения «Аппарат акима Шардаринского района» имеет заместителей, которые назначаются на должности и освобождаются от должностей в соответствии с законодательством Республики Казахстан.

21. Полномочия первого руководителя государственного учреждения «Аппарат акима Шардаринского района»:

1) организует и руководит работой государственного учреждения «Аппарат акима Шардаринского района», несет ответственность за выполнение возложенных на государственное учреждение «Аппарат акима Шардаринского района» задач и осуществление им своих функций;

2) действует на принципах единоначалия и самостоятельно решает вопросы деятельности государственного учреждения «Аппарат акима Шардаринского района» в соответствии с его компетенцией, определяемой законодательством Республики Казахстан и настоящим Положением;

3) без доверенности действует от имени государственного учреждения «Аппарат акима Шардаринского района»;

4) представляет интересы государственного учреждения «Аппарат акима Шардаринского района» во всех органах и организациях;

5) в случаях и пределах, установленных законодательством, распоряжается имуществом государственного учреждения «Аппарат акима Шардаринского района»;

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ӘДІЛЕТ МИНИСТРЛІГІНІҢ
ТҮРКІСТАН ОБЛЫСЫНЫҢ ӘДІЛЕТ ДЕПАРТАМЕНТІ
ШАРДАРА АУДАНЫНЫҢ ӘДІЛЕТ БАСҚАРМАСЫ"
РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ
ТЕКСЕРІЛДІ

6) издает приказы и дает указания, обязательные для исполнения работниками государственного учреждения «Аппарат акима Шардаринского района»;

7) утверждает проекты Положения об аппарате, структуры штатов государственного учреждения «Аппарат акима Шардаринского района»;

8) утверждает положения о структурных подразделениях государственного учреждения «Аппарат акима Шардаринского района»;

9) координирует работу структурных подразделений государственного учреждения «Аппарат акима Шардаринского района» по исполнению актов Президента Республики Казахстан, Правительства Республики Казахстан, поручений Администрации Президента Республики Казахстан и Канцелярии Премьер-Министра Республики Казахстан, постановлений акимата и решений, распоряжений акима области и района;

10) издает приказы по назначению, увольнению, отпусков, командированию, наложению дисциплинарных взысканий и поощрению административных государственных служащих государственного учреждения «Аппарат акима Шардаринского района», в порядке установленном законодательством Республики Казахстан;

11) подписывает служебную документацию в пределах своей компетенции;

12) осуществляет иные функции, возложенные на него законодательством и настоящим Положением.

Исполнение полномочий первого руководителя государственного учреждения «Аппарат акима Шардаринского района» в период его отсутствия осуществляется лицом, его замещающим в соответствии с действующим законодательством.

22. Первый руководитель определяет полномочия своих заместителей в соответствии с действующим законодательством.

23. Аппарат государственного учреждения «Аппарат акима Шардаринского района» возглавляется руководителем аппарата назначаемым на должность и освобождаемым от должности в соответствии с действующим законодательством Республики Казахстан. Полномочия руководителя аппарата:

1) руководит работой аппарата;

2) организует и направляет работу структурных подразделений аппарата, координирует их взаимодействие;

3) принимает на работу и увольняет с работы неявляющие административные государственные служащие, командировать, издает приказы по поощрению и наложению дисциплинарных взысканий работника;

4) утверждает должностные инструкции административных государственных служащих аппарата, кроме заместителей акима района;

5) вносит акиму района предложения по перспективному планированию и текущей организации работы аппарата;

6) вносит акиму района предложение о поощрении сотрудников аппарата и наложении на них дисциплинарных взысканий;

7) утверждает смету расходов аппарата, распоряжается финансовыми средствами, предусмотренными бюджетом;

8) открывает банковские счета;

9) заключает договоры;

10) осуществляет иные функции возложенные на него акимом района.

4. Имущество государственного органа

24. Государственное учреждение «Аппарат акима Шардаринского района» может иметь на праве оперативного управления обособленное имущество в случаях, предусмотренных законодательством.

Имущество государственного учреждения «Аппарат акима Шардаринского района» формируется за счет имущества, переданного ему собственником, а также имущества (включая денежные доходы), приобретенного в результате собственной деятельности и иных источников, не запрещенных законодательством Республики Казахстан.

25. Имущество, закрепленное за государственным учреждением «Аппарат акима Шардаринского района», относится к районной коммунальной собственности.

26. Государственное учреждение «Аппарат акима Шардаринского района» не вправе самостоятельно отчуждать или иным способом распоряжаться закрепленным за ним имуществом и имуществом, приобретенным за счет средств, выданных ему по плану финансирования, если иное не установлено законодательством.

5. Реорганизация и упразднение государственного учреждения

27. Реорганизация и упразднение государственного учреждения «Аппарат акима Шардаринского района» осуществляются в соответсвии с законодательством Республики Казахстан.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ӘДІЛЕТ МИНИСТРЛІГІНІҢ
ТҮРКІСТАН ОБЛЫСЫНЫҢ ӘДІЛЕТ ДЕПАРТАМЕНТІ
ШАРДАРА АУДАНЫНЫҢ ӘДІЛЕТ БАСҚАРМАСЫ"
ТЕКСЕРІЛДІ

"ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ӘДІЛЕТ МИНИСТРЛІГІНІҢ ТҮРКІСТАН ОБЛЫСЫНЫҢ ӘДІЛЕТ ДЕПАРТАМЕНТІ ШАРДАРА АУДАНЫНЫҢ ӘДІЛЕТ БАСҚАРМАСЫ" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ

2018 ж. «23» 07 жарғыға

(2013 ж. «26» 06

Бизнес-сәйкестендіру нөмірі

030340003763)

өнгізілген өзгертулер мен толықтырулар тіркелді

Тіркеу № 455-1939-16-ЮЛ

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ОНТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСЫ ӘКІМІНІҢ АЛМАТЫ ШАРДАРА АУДАНЫ ӘКІМІНІҢ «ШАРДАРА АУДАНЫ ӘКІМІНІҢ ЖАЛПЫ БӨЛІМІ» ЖАУАПКЕРШІЛІГІ ШЕКТЕУЛІ СЕРІКТЕСТІГІ МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ

Нөмірленген, бауланған, мөрмен бекітілген.

парақта